

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

76. Vexatio Riccij duorum inter se inimico odio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

bant, vt dimitteretur quamprimum Peshino, sumptuque interea Mathani haud paruo alebant, sed leui ad largitiones quibus per eos accusationem redimebat venditi Riccio libelli ad Regem supplicis grandis pretio gemmarum; vnaque facultatem offerendorum Regi munerum, quæ nec probasset tribunal Externorum; sed neque vidisset: qua item ex causa domo pedem efferre verabant Riccium ne apud amicos Mandarinos flagitiosi Mathani perfidiam proderet, & sedem in vrbe stabiliret. Cessit tamen in cassum tam accurata improbitas; dum se Pantoia in palatium adiungit socium ad exercendos fiducias regio modulandis organi palmulis; subducebat enim se ab eo post tantillum viæ, obiitque amicos veteres capite obuoluto, nihil tamen ex quoquam referens præter bona verba, quod nemo se parem expugnando Mathano sentiret. Dei ergo manus sapientissimæ, scelestum hominem expugnando scelestum adhibuit; & ad mortis periculis Riccio machinis Riccium fecit votorum compotem: fremebat in Mathanum tribunal Externorum, eiusque Præses Zaihiurcius ob ius in Externum eiusque munera superbe impudenterque usurpatum; non ausus tamen cum potentissimo Eunuchus vires conferere, Riccium inuadit, ratus eius vexati dolore rumpendum Mathanum, à quo illum foueri putabat in probrum sui tribunalis. Scire dissimulat quæ Regem inter, & Riccium acta; simulat quin imo Riccium dato supplici libello, fraudis, & falsi deprehensum latere, vt se clam fuga proriperet; turbam mittit licitorum cum accensis qui domum scrutentur; ingressi mox F. Sebastiano, & alteri, Patres solito comitari, faucibus laqueum iniiciunt; tribunalis decreto Riccium eiusque socios domi pro carcere concludunt, & cum accenso licitorum decuriam iis asseruandis pro foribus statuunt: adest paucis hinc horis ex Eunuchis alter eaque rabie indignationis, & lethalium minarum ob illatum patrono suo Mathano dedecus licitores obruit, vt velut siderati, quod quisque potuit latebras captaret. Cauens tamen Eunuchus ne qua vis maior ingrueret, euelleretque sibi commissum Riccium, moliebatur illum subducere aliò, sed is dexteritate qua valebat sic Eunuchi cerebrum interuertit vt persuaderet expedire sibi se ab eo, extraneorum tribunalis; factum id die proximè consequenti; illic Eunuchus atroganter plurima tumentis, responsum breuiter; quod Præsidibus Externorum negaret licuisse, manum iniicere in causam à Domino suo Mathano susceptam; paulum secederet; de hoc se illico visuros, habitaque mox breui consultatione, reuocato indicit Præses, Regni statuta seruari oportere, ex eorum præscripto Patres in Castellum Externorum deduci, abiret ipse bonis auiibus, seque ab gerenda illorum cura intelligeret absolutum: diris eos deuouens cum abisset auditus est publicè Riccius; flexisque genibus, de quæsito contra legem, & Regis placita patrocinio Eunuchi, ad declinandum tribunal Externorum ita se purgavit, vt eam fuisse Præses agnosceret Mathani violentiam ineluctabilem: totusque iam affabilior spe bona illum

76.
Vexatio Riccij duorum inter se inimico odio.

erexit, Pechinensî dumtaxat commorationi professus se nunquam assensurum; ipse interea in Externorum castellum reciperet sese vbi esset de fisco regio honorifice habendus, atque illuc à suis cum Pantoia deducendum curavit.

77.
Externi vbi,
& quo modo
excip.

Ingens est fabrica Castellum externorum; muris, portis, custodia militum anxie munita: illinc aduenæ omnes etiam Legati non procedunt, nisi vt vacuo Regis throno, & tribunali Rituum se sistant, nec possunt adiri nisi gratia singulari Mandarinis interdum maioribus concessa, Præfectus Castello Mandarinus suum illic habet palatium cum extraordinaria potestate, magnifico splendidum instructus; legatis alia destinantur minora & inculta; reliquum spatij dissipata implent cubicularia, fœtida, & vndique aperta stabulando pecori, quàm hominibus aptiora: & verò in illa fœx sola hominum & mendicabula se stipant, Patres Mandarinus hospitio nobili, in suo palatio exceptit vbi sacello composito, quotidianis sacris Deo supplicabant, pro desperato aliqui, vororum suorum exitu, Biduo quàm illuc subierant in aulam inuitantur ad exsoluenda regis Maiestati venerationis officia quæ illi ab Externis omnibus præstantur. In fronte illius palatij aræ quam dixi militum triginta millium capacem; columnarum sublimium longis impositum pender ædificium ingens, prodigæque omnino magnificentia, vt & palatij duplicis hinc & inde ala. Sub eo fores quinque reuerentiam habent singularem, quod contigua sint procoeciis regij conclusis. Extat altè in medio Thronus materiæ pretio, & artis, digna tanto monarcha sedes. Tamen enim ex gente Vanliè nunc quoque supersit nemo se in eo spectandum dederit; sed erat antiquis Regibus solenne ex eo quotidie audire Consiliarios, tribunalium capita, Legationes peregrinas, & suis demum ius dicere, & beneficia conferre; exinde aut rei publicæ tædio, aut necis metu, ne conscicitur quidem Rex è fenestris, soli enim vident Eunuchi, & feminae, inter quos puer educatur, viuit semivir, quadrupes moritur. Mansit tamen Throno regio debitus Regi honor, quem diuturna prius meditatione condiscere opus est, ne si quid in tantis eius minutis errare contigerit, aut festinantius, & rusticius exequi. Præfecto rituum fustibus iuratur: ob id ex edito, quidam quas rituum memento, de libro quem habet præ oculis, dicitur cuique singulos alta voce, motus, flexus, proclinationes, abiectiones frontis ad solum repetitas; quæ cum in longum protendinecessè sit; salutatores ad portas palatij aurorem præuertunt colore cultique vestium ab vilitate Mandarinis multum absimili, eburneam laminam bipalmarem latam quatuor digitos ambabus manibus sic tenent, ne superiorem eius partem vlla prorsus ex causa ab ore dimoueant; forte olim veriti ne quem Rex de salutantium corpore halitum respiraret: albente cœlo, digestaque in suos ordines, militum & elephantorum custodia, panduntur palatij portæ, salutatores silatim incipiunt suis osequiis defungi, & cum præter legationes extraneas,

77.
Adoratis re-
gij Throni.

primam